

מרכז מורים ארצי למתמטיקה בחינוך היסודי
المركز القطري لمعلمي الرياضيات في المرحلة الابتدائية
משרד החינוך - המזכירות הפדגוגית, אגף א' למדעים

מיקרו-שיעור בנושא השוואה בין שני תרגילי חיבור

מטרה: לחזק את ההבנה שניתן להשוות בין שני ביטויים ללא
חישוב התוצאות אלא באמצעות זיהוי המחובר הקבוע והמחובר
המשתנה.

עיבוד: לובה ויסוצ'אנסקי, ברכה סגליס, אתי נוי וראיסה גוברמן.

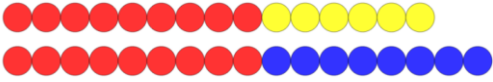
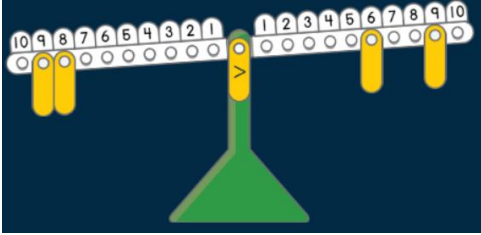
שווה או לא שווה?

מִיָּה וְאַלְהָה לְקַחוּ אֹתוֹ הַסֵּפֶר מִהַסְפָּרִיָּה הָעִירוֹנִית.
בַּשְּׁבוּעַ הָרֵאשׁוֹן קָרְאָה אֵלֶּה 9 עֲמוּדִים וּבַשְּׁבוּעַ הַשְּׁנִי 6 עֲמוּדִים.
מִיָּה קָרְאָה 8 עֲמוּדִים בַּשְּׁבוּעַ הָרֵאשׁוֹן ו-9 עֲמוּדִים בַּשְּׁבוּעַ הַשְּׁנִי.
מִי מִשְׁתִּיָּהֵן הַתְּקַדְּמָה יוֹתֵר בְּקִרְיַת הַסֵּפֶר?
כִּיצַד נִתֵּן לַעֲנוֹת עַל הַשְּׂאֵלָה לִּלְא חֲשׁוּב?

מעטפת פדגוגית

<p>לחזק את ההבנה שניתן להשוות בין שני ביטויים ללא חישוב התוצאות אלא באמצעות זיהוי המחובר הקבוע והמחובר המשתנה.</p>	<p>מטרת הפעילות</p>
<p>כיתה א': סימני השוויון והאי-שוויון (עמ' 19), חיבור וחסור עד 20 או יותר – תובנה מספרית (עמ' 22), שאלות חיבור וחסור (עמ' 22-23). הפעילות מתאימה לתלמידים בכיתות א'-ב'.</p>	<p>הנושא בתוכנית הלימודים</p>
<p>בפעילות זו התלמידים צריכים להחליט איזה סכום גדול יותר $9 + 8$ או $6 + 9$ ללא חישוב. בשני הביטויים, אחד מהמחברים הוא זהה ושווה ל-9, ואילו המחובר האחר שונה. ניתן לראות כי המחובר 8 גדול מהמחובר 6, לכן הסכום $9 + 8$ גדול מ-$6 + 9$. כמו כן, סדר המחברים לא משפיע על הסכום. בחירת הסכום הגדול מבין השניים מתבססת על תכונה של פעולת חיבור: הגדלה/הקטנה של אחד מהמחברים מגדילה/מקטינה את הסכום. פעילות זו מחזקת את התובנה המספרית עבור התלמידים.</p>	<p>תיאור כללי של הפעילות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • פריטי מנייה בצבעים שונים אך בגודל אחיד (לצורך השוואה ישירה) או היישומון. • מאזני מספרים או היישומון. • ישר המספרים או היישומון הזה או הזה. 	<p>שימוש בעזרים או בכלים דיגיטליים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • הכרת סדר גודל של המספרים עד 20. • יכולת לתרגם סיטואציה מילולית לתרגיל חשבוני. 	<p>ידע קודם הכרחי לביצוע הפעילות</p>

<ul style="list-style-type: none"> • על ידי מנייה או מניית המשך. • על ידי השוואה ישירה (הצבת הכמויות אחת מתחת לשנייה ובדיקה איזו שורה ארוכה יותר). <ul style="list-style-type: none"> • בעזרת הצבת המספרים על המאזניים ובדיקה איזו כף נמוכה יותר. <ul style="list-style-type: none"> • על ידי הסבר מילולי: שתי הבנות קראו באחד הימים 9 עמודים (מספר עמודים זהה), וביום האחר אלה קראה 6 עמודים ואילו מיה קראה 8. מספר עמודים שקראה מיה גדול יותר, לכן מיה התקדמה יותר בקריאת הספר. • על ידי כתיבת תרגילי חיבור והשוואת המחברים בין התרגילים: $8 + 9$ ו-$9 + 6$. בשני התרגילים יש מחובר 9, לאחד מהם מחברים 8 ולשני מחברים 6. מאחר ש-8 גדול מ-6 לכן, $8 + 9$ גדול מ-$9 + 6$. 	<p align="center">דרכי פתרון אפשריות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • השוואת מספר העמודים שקראה כל בת באחד השבועות בלבד תוך התעלמות מהשבוע האחר. • התלמיד לא מראה הבנה איזה צד של המאזניים מסמן סכום גדול יותר. • התלמיד טועה במניית הפריטים. 	<p align="center">טעויות שעשויות להצביע על קשיים בהבנת המושג או המיומנות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • איזה תרגיל מתאים לחישוב כמות העמודים שקראה כל אחת מהבנות? • מה דומה ומה שונה בין זוגות התרגילים? שימוש במושגים גדול, קטן, שווה, הגדלה, הקטנה, יותר, פחות, בסך הכול, מחברים, סכום. • כיצד ניתן לכתוב את שני התרגילים בביטוי אחד, ואיזה סימן צריך לשים בין שני התרגילים? 	<p align="center">הצעות לדין בתום המשימה</p>

<ul style="list-style-type: none"> • אפשר להציע לתלמידים להרכיב בעיות מילוליות הדומות במבנה לשאלה שניתנה בפעילות זו, שאין בהן צורך בביצוע פעולות חשבון כדי למצוא את הפתרון. • אפשר להציע לתלמידים שני אי-שוויונים, ולבקש מהם למצוא דוגמאות למספרים המתאימים לאי-שוויון: $\_\_\_ + 19 > 5 + 19$ $\_\_\_ + 19 < 5 + 19$ 	<p>הצעות להרחבת המשימה</p>
--	-----------------------------------